

ผลกระทบจากการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน สำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (NPAEs) ที่มีต่อการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาบัญชีในมุมมองของ ผู้สอนวิชาชีพบัญชี

อัศววัฒน์ รวีรัชชานนท์*

ดร.ศิลปพร ศรีจันทเพชร**

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง ผลกระทบจากการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (NPAEs) ที่มีต่อการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาบัญชีในมุมมองของผู้สอนวิชาชีพบัญชีนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเห็นของผู้สอนวิชาชีพบัญชีที่มีต่อระบบการศึกษาเมื่อใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะได้ประกาศใช้

งานวิจัยนี้เก็บข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรเป้าหมายทางไปรษณีย์ และจัดทนายอิเล็กทรอนิกส์ผลการศึกษาพบว่าผู้สอนวิชาชีพบัญชีมีความเห็นว่าการประกาศใช้ NPAEs จะส่งผลกระทบต่อหลักสูตรการเรียนการสอนบ้างในแง่ของวิธีการสอนเนื้อหา NPAEs ซึ่งมีความเห็นด้วยพอ ๆ กันว่าจะสอนโดยแยกออกเป็นวิชาเฉพาะ เช่น สัมมนาบัญชี หรือจะสอดแทรกเข้าไปในแต่ละรายวิชา แต่ทั้งนี้การประกาศใช้ NPAEs ไม่ได้เป็นเหตุให้

* อาจารย์พิเศษ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้สอบบัญชีภาษีอากร/ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ ภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อนุกรรมการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพบัญชี สภาวิชาชีพบัญชีฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์

คุณภาพหลักสูตรตลอดจนภาพลักษณ์วิชาชีพบัญชีดูดีด้อยลงไปอย่างเป็นสาระสำคัญ นอกจากนี้ ผู้สอนเห็นว่าการประกาศใช้ NPAEs จะส่งผลต่อตัวผู้เรียนและตัวผู้สอนอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งถ้าเป็นในส่วนของภูมิภาค ผู้สอนมีความต้องการตำราเรียนที่สามารถอธิบายความแตกต่างของมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทย (Full Thai Financial Reporting Standards: TFRSs) และ NPAEs มากกว่าผู้สอนในเขตกรุงเทพมหานคร แต่โดยรวมผู้สอนโดยส่วนใหญ่เห็นว่าการเรียนการสอนยังควรที่จะมุ่งไปที่ Full TFRSs เช่นเดิม เพราะจะทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการประกอบวิชาชีพที่

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่าผู้สอนที่สังกัดมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาคมีความเห็นที่ต่างกัน อย่างชัดเจนในบางประเด็น เช่น ผู้สอนในเขตภูมิภาคมีความกังวลกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับการเรียนการสอนมากกว่าอาจารย์ที่สังกัดในเขตกรุงเทพมหานคร หรือผู้สอนในเขตภูมิภาคเห็นว่าการสอน NPAEs ให้กับนักศึกษาที่เรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคเป็นสิ่งที่เหมาะสมมากกว่าการสอน Full TFRSs เนื่องจากโดยส่วนมากนักศึกษาในเขตภูมิภาคจะมีแนวโน้มที่ได้ทำงานกับกิจการขนาดกลางและขนาดเล็กที่ใช้ NPAEs เป็นมาตรฐานการในการจัดทำบัญชี ซึ่งแตกต่างจากอาจารย์ในส่วนของกรุงเทพมหานครที่มองว่าการเรียนการสอนควรมุ่งไปที่ Full TFRSs อย่างจริงจัง เนื่องจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มีโอกาสที่จะได้เข้าทำงานกับกิจการขนาดใหญ่ที่ใช้ Full TFRSs

คำสำคัญ: มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ การศึกษา ผู้สอนวิชาชีพบัญชี

ABSTRACT

This research, "the effects of TFRS for Non Publicly Accountable Entities (NPAEs) adoption on accounting teachers' perspectives in accountancy education of undergraduate level", aims to study accounting teachers' opinions in learning system when NPAEs is launched.

This study collects data by sending questionnaires to a targeted group. The questionnaires were sent via post and e-mail. The results show that, in view of accounting lectures, the launch of NPAEs will have an impact on accounting curriculum which will plan to teach NPAEs separately or embed in each accounting course. Nevertheless, the launch of NPAEs does not significantly cause in low quality in accounting program and image of accounting professions. In addition, the lecturers view that the launch of NPAEs will have a less effect on learners and teachers. The study demonstrates that provincial instructors have more demands in text books which can explain the differences between Thai Financial Reporting Standards (TFRSs) and NPAEs than instructors in Bangkok. Overall instructors' perceptions, however, show that the study still should emphasize on TFRSs because the study of TFRSs is enable learners to be skillful in professional practices.

Additionally, the author found some different opinions of lectures between Bangkok and regional areas. Lecturers in the same regional area have more concerned in effects of teaching than lectures in Bangkok. In other words, the regional lecturers have an opinion that regional students should learn

NPAEs instead of TFRSs because they tend to work with small and medium enterprises which have NPAEs while the teachers in Bangkok view that the study should seriously emphasize in TFRSs so that graduates will have an opportunity to work with large companies which comply with such standards.

Keywords: TFRSs for Non- Publicly Accountable Entities (NPAEs), Study, Accounting Teachers

บทนำ

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (สภาวิชาชีพบัญชีฯ) ได้ออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชีฯ ฉบับที่ 20/2554 เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2554 โดยมีใจความสำคัญ คือ การประกาศให้มีการนำมาตรฐานการบัญชีสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (Non Publicly Accountable Entities: NPAEs) มาใช้กับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ อันเป็นกิจการที่มีลักษณะเฉพาะ ซึ่งไม่รวมถึงกิจการที่เป็นบริษัทมหาชนตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน กิจการที่มีตราสารซึ่งมีการซื้อขายต่อประชาชน ตลอดจนกิจการที่ดำเนินธุรกิจในการดูแลสินทรัพย์ของบุคคลภายนอกในวงกว้าง เช่น สถาบันการเงิน ประกันชีวิต บริษัทหลักทรัพย์ หรือกองทุนรวม เป็นต้น NPAEs ได้ประกาศลงราชกิจจานุเบกษาวันที่ 6 พฤษภาคม 2554

วัตถุประสงค์ที่ประกาศใช้ NPAEs นี้สืบเนื่องจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (Thai Financial Reporting Standards: TFRSs) มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้สำหรับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ซึ่งมีแนวคิดเรื่องการใช้มูลค่ายุติธรรม (Fair Value) เป็นหลักในการจัดทำรายงานทางการเงิน อันถือเป็นวิธีการที่ได้รับการยอมรับว่าเหมาะสม เพราะ รายงานทางการเงินของกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะจะกระทบต่อผู้ใช้งบการเงินในวงกว้าง โดยเฉพาะนักลงทุนที่ต้องการตัดสินใจลงทุน ดังนั้น การมีแนวคิดมูลค่ายุติธรรมในการแสดงรายงานทางการเงินจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นและเหมาะสม เพื่อให้

นักลงทุนเข้าใจถึงสถานภาพของกิจการ ณ เวลานั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องตรงตามสภาพความเป็นจริง ทว่าการจะไดมาซึ่งข้อมูลในมูลค่ายุติธรรมนั้นจะต้องใช้ต้นทุนจำนวนมากในการจัดทำ โดยถ้าพิจารณาถึงต้นทุนที่เสียไปกับประโยชน์ที่จะได้รับในมุมมองของกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ต้องถือว่าประโยชน์ที่ได้รับคุ้มค่างกับต้นทุน ในทางกลับกัน ถ้ายังมองกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะต้องใช้แนวคิดมูลค่ายุติธรรมในการจัดทำงบการเงิน ก็พอจะเห็นได้ว่าประโยชน์ที่ได้รับจะไม่คุ้มค่างกับต้นทุนที่เสียไป

ทว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (NPAEs) ได้ถูกวิพากษ์วิจารณ์ออกไปในวงกว้างถึงความเหมาะสมในการประกาศใช้ บางกระแสเห็นว่า NPAEs จะทำให้คุณภาพวิชาชีพบัญชีในภาพรวมด้อยคุณค่าลงในสายตาของผู้ใช้งบการเงิน บางกระแสก็เห็นว่าจะทำให้ผู้ใช้งบการเงินเกิดความสับสน ตลอดจนปัญหาด้านการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีว่าจะมีการเรียนการสอนกันอย่างไรภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการประกาศใช้พร้อมกันทั้งสองฉบับ ควรจะมุ่งเน้นไปที่ส่วนใดมากกว่าส่วนใด ผู้วิจัยจึงมุ่งที่จะศึกษาในประเด็นการประกาศใช้ NPAEs จะส่งผลกระทบต่อด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านตัวผู้สอน ตลอดจนด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาหรือไม่ โดยจะศึกษาในมุมมองผู้สอนวิชาชีพบัญชี ซึ่งจะได้รับผลกระทบในด้านของการศึกษาที่เป็นผลมาจากการประกาศใช้ NPAEs โดยตรง

การทบทวนวรรณกรรม

วรรณกรรมที่ทบทวนในงานวิจัยนี้ รวมถึงผลกระทบของมาตรฐานการรายงานทางการเงินต่อการศึกษา ผลกระทบต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ตลอดจนผลกระทบต่อผู้สอนวิชาการบัญชี

ผลกระทบด้านการศึกษา

ตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standards Board: IASB) ได้สนับสนุนให้มีการปฏิบัติด้านบัญชีให้เป็นมาตรฐานเทียบเคียงกันได้ทั่วโลก โดยมีแม่แบบที่ใช้เป็นมาตรฐาน คือ มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards: IFRSs) ซึ่งได้มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้ได้มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เหมาะสมทั้งในทางปฏิบัติและในอรรถประโยชน์ของผู้ใช้รายงานทางการเงิน อย่างไรก็ตาม ยังคงปรากฏว่าในหลายๆ ประเทศ กิจกรรมที่มีขนาดย่อมลงมา หรือที่เรียกว่า SMEs (Small and Medium Enterprises) จะสามารถใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ปรับเปลี่ยนให้มีความซับซ้อนน้อยกว่า IFRS ได้ โดยใช้ชื่อว่า IFRS for SMEs ซึ่งคำว่า SMEs ในแต่ละประเทศนั้นก็มีความจำกัดความที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ในหลายๆ ประเทศ จะมีมาตรฐานการรายงานทางการเงินบังคับใช้ถึงสองชุดคือ Full IFRS และ IFRS for SME

แม้ว่า IFRS for SMEs จะเป็นมาตรฐานที่ปรับเปลี่ยนจาก IFRS ก็ตาม แต่ในการปฏิบัติงานโดยจริงแล้ว มีเงื่อนไขที่แตกต่างกันสำหรับผู้นำมาตรฐานแต่ละชุดไปปฏิบัติให้ถูกต้องตามที่ควร เช่น ประเทศแคนาดาที่ได้มีการยอมรับนำ IFRS เข้ามาใช้ควบคู่กับ Local GAAP ได้ถือหลักว่าจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนให้องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้มีการศึกษาอบรม เพื่อให้ผู้คนในวิชาชีพบัญชีเข้าใจถึงความเหมือนและความแตกต่างของทั้งสอง

มาตรฐานได้อย่างถูกต้อง (Accounting Standards Board of Canada: 2006) นอกจากนี้ Martin (2005) ยังได้กล่าวว่าแม้ผู้ปฏิบัติงานด้าน IFRS for SMEs จะมีความเข้าใจ IFRS เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว แต่ก็มีควมจำเป็นในแง่ของที่ต้องจัดการศึกษาอบรมให้ผู้ปฏิบัติงานได้เข้าใจถึงหลักการและวิธีปฏิบัติที่ควรจะเป็นภายใต้แนวคิด IFRS for SMEs

หน่วยงานทางด้านบัญชีที่เฝ้าระวังในแต่ละประเทศได้พยายามที่จะจัดการกับปัญหาเหล่านี้และมีความเข้าใจในตัวมาตรฐานแต่ละฉบับของนักบัญชีใหม่ผ่านทางการศึกษาอบรมเพิ่มเติมจากฐานความรู้ที่นักบัญชีมีอยู่แต่เดิม เพื่อให้จะสามารถปฏิบัติงานภายใต้การประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินสองฉบับได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่เกิดความสับสนและตรงตามเจตนารมณ์ของมาตรฐานแต่ละฉบับ ซึ่งหลายประเทศยังได้บรรจุมาตรฐานสองฉบับเข้าไปในหลักสูตรปริญญาตรี โดยการศึกษาของ Herman (2010) ได้พบว่าการจัดการเรียนการสอนในประเทศที่มีมาตรฐานการรายงานทางการเงินสองฉบับนั้น หลักสูตรจะมุ่งเน้นไปที่ IFRS มากกว่า IFRS for SMEs มิฉะนั้นจะทำให้คุณภาพการศึกษาบัญชีในภาพรวมด้อยลงไปในที่สุด โดยในประเทศไทยเอง สภาวิชาชีพบัญชี มีแนวโน้มที่จะยึดหลักสูตรการศึกษาปริญญาตรีบัญชีให้เป็นไปตาม TFRS ฉบับเต็ม เฉกเช่นเดียวกับในหลายๆ ประเทศ อย่างไรก็ตาม ขณะที่ผู้วิจัยทำการศึกษานี้ยังไม่มีเอกสารปรากฏจากสภาวิชาชีพบัญชีว่า จะสอดแทรกเนื้อหาของมาตรฐาน NPAEs เข้าไปในหลักสูตรอย่างไร และมาตรฐาน NPAEs จะทำให้หลักสูตรการศึกษาปริญญาตรีบัญชีโดยรวมนั้นได้รับผลกระทบอย่างไรบ้าง

จากการทบทวนวรรณกรรมในส่วนที่กล่าวมานี้ นักวิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าในมุมมองของผู้สอนว่าการศึกษาระดับปริญญาตรีบัญชีจะได้รับผลกระทบหรือไม่ ภายใต้เงื่อนไขที่ว่าประเทศไทยประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีทั้งแบบ TFRS และมาตรฐาน NPAEs

ผลกระทบต่อผู้สอนวิชาการบัญชี

ผู้สอนวิชาบัญชีมีความจำเป็นที่จะต้องชำระไว้ซึ่งคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจบการศึกษาไปเป็นนักบัญชีที่ดี และสามารถจัดทำหรือเข้าใจรายงานการเงินได้อย่างถูกต้องตามที่มาตรฐานกำหนดผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าในมุมมองของผู้สอนวิชาบัญชียุคนี้ ผู้สอนจะได้รับผลกระทบจากการประกาศใช้มาตรฐาน NPAEs ในประเทศไทยหรือไม่ ผู้สอนจะยังคงมีความรู้ความสามารถเข้าใจในเนื้อหาของมาตรฐาน ตลอดจนความแตกต่างของ Full TFRSs กับ NPAEs หรือไม่ และประการสำคัญแม้การทบทวนวรรณกรรมจะแสดงให้เห็นว่า IFRSs มีความสำคัญต่อการระดมทุนโดยผ่านทางคุณภาพของรายงานทางการเงิน เทียบได้กับงานวิจัยของ Bruce (2011) แต่ภายใต้เงื่อนไขที่ว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาจได้ใช้เพียงแต่มาตรฐาน NPAEs ในการปฏิบัติงานวิชาชีพ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าผู้สอนวิชาบัญชีจะมีความเห็นว่าจะสอนไปที่ Full TFRSs หรือ NPAEs เป็นน้ำหนักเท่าใดบ้าง

ผลกระทบต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 4 กล่าวว่า “สังคมมีความคาดหวังอย่างสูงต่อวิชาชีพบัญชี” ดังนั้น เพื่อให้ความเชื่อมั่นกับผู้ใช้รายงานทางการเงิน นักบัญชีจะต้องมีความรู้และสามารถปฏิบัติงานทางบัญชีให้เป็นมาตรฐานตามที่ควรจะเป็น ประเด็นสำคัญในด้านความรู้ความสามารถจะถูกตั้งคำถามเมื่อองค์ประกอบของความรู้ นั้นได้เปลี่ยนแปลงหรือแตกแขนงออกไปทำให้ผู้ทรงไว้ซึ่งความรู้จำเป็นต้องปรับเปลี่ยน และพัฒนาให้ได้มาซึ่งความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องในองค์ความรู้ใหม่ เช่นเดียวกับการประกาศใช้ NPAEs ควบคู่กับ TFRS ฉบับเต็ม ผู้ทรงไว้ซึ่งความรู้ ซึ่งในที่นี้คือนักบัญชี จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าใจมาตรฐานทั้งสองฉบับอย่างถูกต้องและนำไปใช้ได้เหมาะสมตามสภาพของธุรกิจ

มุมมองที่มีต่อนักบัญชี ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะกับผู้ใช้งบการเงินตามที่ได้กล่าวไว้แล้วเท่านั้น จากการทบทวนวรรณกรรมทำให้ทราบว่าเจ้าของกิจการที่ว่าจ้างนักบัญชีเข้ามาทำงาน ก็มีมุมมองต่อนักบัญชีและวิชาชีพบัญชี ซึ่งงานวิจัยของ Herman (2010) กล่าวถึงภาพลักษณ์วิชาชีพบัญชีในมุมมองของผู้ว่าจ้างว่า จะมีความคาดหวังว่าผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีจะตั้งราคาจ้างงานตาม IFRS เป็นอย่างดี ถึงแม้ว่าบริษัทของผู้ว่าจ้างจะใช้ IFRS for SMEs ก็ตาม เนื่องจากผู้ว่าจ้างมีความเชื่อว่าถ้านักบัญชีรู้ IFRS ฉบับเต็มจะมีความเชี่ยวชาญมากกว่า ในฐานะของผู้ว่าจ้างจึงไม่อาจมั่นใจได้บุคคลที่จ้างมาเป็นพนักงานบัญชีนั้นมีความรู้ความสามารถทาง IFRS ฉบับเต็มเป็นอย่างดีหรือไม่ ในเมื่อมีมาตรฐานอีกฉบับหนึ่ง คือ IFRS for SMEs ประกาศใช้เหมือนกัน นอกจากนี้ยังเกิดความสงสัยว่าพนักงานวิชาชีพจะสามารถเลือกนำมาตราฐานมาใช้กับกิจการของตนเองได้อย่างเหมาะสมหรือไม่ ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้การประกาศใช้ IFRS for SMEs ควบคู่กับ IFRS นั้นเป็นส่วนสำคัญทำให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินเกิดความไม่มั่นใจในมาตรฐานความรู้ความสามารถของนักบัญชี จนเป็นเหตุให้ภาพลักษณ์ของวิชาชีพโดยรวมของวิชาชีพบัญชีดูเสื่อมถอยลงไปมากที่สุด

จากการทบทวนวรรณกรรมในส่วนที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าในมุมมองของผู้สอนวิชาบัญชีในระดับปริญญาตรีจะมีความเห็นอย่างไรจากการประกาศใช้มาตรฐาน NPAEs ในประเทศไทยที่ส่งผลกระทบต่อผู้เรียน ในฐานะที่ต้องเป็นผู้นำความรู้ความสามารถออกไปใช้ในการประกอบวิชาชีพบัญชีในสังคม (เช่น ผู้ว่าจ้าง) ที่มีความคาดหวังระดับหนึ่งในตัวนักบัญชี

ความเห็นของอาจารย์สาขาบัญชีซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เนื่องจากงานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบจากการประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีสองชุดในประเทศไทยในประเด็นทางการศึกษาเป็นเรื่องใหม่ ซึ่งยังไม่มีการวิจัยก่อนหน้า

หรือการได้เคยศึกษาถึงปัจจัยที่อาจได้รับผลกระทบจากการประกาศใช้มาตรฐานดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวนสองท่าน เพื่อให้ได้มาซึ่งความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการศึกษาที่อาจได้รับผลกระทบจากการประกาศใช้มาตรฐาน NPAEs

1. ผู้เชี่ยวชาญท่านที่หนึ่ง ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นหนึ่งในคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี ได้ให้ความเห็นว่า การประกาศใช้ NPAEs อาจกระทบในเรื่องของความแตกต่างของคุณภาพการเรียนการสอน เนื่องจากความตั้งใจ (Intention) ในการสอนนักศึกษาในแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน เช่น ในต่างจังหวัดการสอนแต่เพียง NPAEs อาจจะเพียงพอสำหรับบัณฑิตสำหรับการนำความรู้ไปปฏิบัติงานวิชาชีพในเขตพื้นที่นั้น ๆ และการที่มี NPAEs แทรกเข้ามานี้จะกระทบต่อการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง อาจารย์ผู้สอนต้องปรับตัว เพราะทุกวันนี้การเรียนการสอนโดยส่วนใหญ่มุ่งไปที่ Full TFRSs เป็นหลักอยู่แล้ว

2. ผู้เชี่ยวชาญท่านที่สอง ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นหนึ่งในคณะกรรมการร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ได้ให้ความเห็นว่า การประกาศใช้ NPAEs อาจกระทบด้านการศึกษาระดับปริญญาตรีของเวลาในการเรียนการสอนที่อาจต้องใช้มากกว่าเดิม โครงสร้างหลักสูตรอาจไม่ต้องถึงกับปรับแก้ใหม่ ผู้สอนควรเข้าใจความแตกต่างของ Full TFRSs และ NPAEs ได้อย่างถูกต้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ประเด็นข้างต้น ตลอดจนการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ นำไปใช้วิจัยได้กรอบแนวคิดในการที่จะตั้งสมมติฐานตลอดการตั้งคำถาม เพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งผลการสนับสนุนสมมติฐาน ซึ่งแยกเป็นประเด็นผลกระทบจากการประกาศใช้ NPAEs ที่มีต่อหลักสูตรการเรียนการสอน ผู้สอนและผู้เรียนโดยรวม ตลอดจนยังศึกษาความแตกต่างในด้านมุมมองของผู้สอนที่สังกัดอยู่ในมหาวิทยาลัยเขต

กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดในทั้งสามประเด็นข้างต้น เนื่องจากอาจมีทัศนคติต่อ NPAEs แตกต่างกันตาม ผู้เชี่ยวชาญได้ตั้งประเด็นไว้ และท้ายที่สุด ผู้วิจัยยังสนใจที่จะสอบถามความเห็นของผู้สอนวิชาชีพบัญชีในประเด็นของขอบบาทสหวิชาชีพบัญชีฯ ที่มีต่อระบบการศึกษาวิชาชีพตาม ที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตั้งประเด็นไว้เช่นกัน

วิธีการวิจัย

กลุ่มประชากรของการศึกษา คือ อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพบัญชีในปริญญาตรีบัญชี เนื่องจากเป็นกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการเรียนการสอน และเป็นกลุ่มที่เข้าใจระบบการเรียนการสอน ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนผลลัพธ์ที่พึงจะเป็นภาพหลังการจบการศึกษาของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีบัญชีบัณฑิต ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทางปฐมภูมิโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ไปยังอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพบัญชีในระดับปริญญาตรีที่สอนในอยู่มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทั่วประเทศจำนวนทั้งสิ้น 412 คน โดยผู้วิจัยกำหนดระดับความเห็นของผู้ตอบสอบถามออกเป็น

● ระดับดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 4.21–5.00 หมายถึง ความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย 3.41–4.20 หมายถึง ความเห็นอยู่ในระดับมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.61–3.40 หมายถึง ความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.81–2.60 หมายถึง ความเห็นอยู่ในระดับน้อย
- คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.80 หมายถึง ความเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้แล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถามโดยพิจารณาจากผลรวมของคำถามทดสอบความเข้าใจ NPAEs

ในส่วนที่ 2 ว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องตอบถูกอย่างน้อย 5 ข้อ เพื่อพิจารณาว่าแบบสอบถามชุดใดควรนำมาทำการวิเคราะห์หรือชุดใดควรตัดออกจากการวิจัย จากนั้นข้อมูลในแบบสอบถามจะนำมาลงรหัสหรือการกำหนดตัวเลขให้แก่ตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย และตรวจสอบความถูกต้องของการลงรหัสอีกครั้งหนึ่งก่อนการประมวลผลเพื่อให้ได้ความถูกต้องเพียงตรง

สำหรับแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ จำแนกตามวิธีทางสถิติที่นำมาใช้และประมวลผลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และโปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจะแยกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยอาศัยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับเห็นของผู้สอนวิชาการบัญชีในระดับปริญญาตรีโดยอาศัยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

เนื่องจากผู้วิจัยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างจะต้องตอบคำถามเกี่ยวกับ NPAEs จำนวน 10 ข้อ เพื่อระบุกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอสำหรับงานวิจัยฉบับนี้ ซึ่งผลปรากฏว่าจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบกลับมาจำนวน 169 คน มีจำนวน 159 คนที่สามารถตอบถูกตั้งแต่ห้าข้อขึ้นไปโดยคิดเป็นร้อยละ 94.1 โดยผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการแปรผลงานวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามที่เข้าใจเงื่อนไขที่ผู้วิจัยกำหนด

หลักเกณฑ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ตอบถูกตั้งแต่ 5 คำถามขึ้นไป	159	94.1
ตอบถูกน้อยกว่า 5 คำถาม	10	5.9
รวม	169	100.0

ความเห็นของผู้สอนวิชาการบัญชีโดยทั่วไปที่มีต่อการประกาศใช้ NPAEs

ผู้วิจัยพบว่าผู้สอนวิชาบัญชีโดยส่วนใหญ่ เห็นว่าการประกาศใช้ NPAEs ไม่ได้เป็นเหตุให้ภาพลักษณ์วิชาชีพความน่าเชื่อถือในดวงนักบัญชี ตลอดจนคุณภาพของรายงานทางการเงินลดลง และเมื่อกล่าวถึงความเชื่อมั่นในมาตรฐาน NPAEs ผู้วิจัยพบว่าอาจารย์ที่สังกัดในมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคมีความมั่นใจในตัวมาตรฐาน NPAEs มากกว่าอาจารย์ที่สังกัดในเขตกรุงเทพมหานคร สาเหตุสำคัญมาจากอาจารย์ในส่วนภูมิภาคยังไม่ได้รับการฝึกอบรมความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการบัญชีตั้งแต่ Full TFRSs มาจนถึง NPAEs อย่างเพียงพอ จึงทำให้มีมุมมองที่เกี่ยวกับ NPAEs ต่างไปจากอาจารย์ที่สังกัดในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับข่าวสารการเปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่าและได้รับรู้คำวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับปัญหาของ NPAEs มากกว่าอาจารย์ที่สังกัดอยู่ในส่วนภูมิภาค

ตารางที่ 2 แสดงระดับความเห็นของผู้สอนวิชาชีพบัญชีโดยทั่วไป

ประเด็นทั่วไป		คะแนนความเห็นเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถาม		
		รวม	สังกัดมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร	สังกัด มหาวิทยาลัย ในเขตภูมิภาค
ผู้สอนเห็นด้วยน้อย				
1	การประกาศใช้ NPAEs ทำให้ภาพลักษณ์วิชาชีพบัญชีโดยรวม ด้อยลง	2.06	2.25	1.82
2	การประกาศใช้ NPAEs ทำให้รายงานทางการเงินขาดคุณภาพ	2.18	2.40	1.90
3	NPAEs ทำให้ข้อมูลทางบัญชีไม่สามารถสะท้อนภาพธุรกิจได้ อย่างถูกต้อง	2.31	2.51	2.06
4	การประกาศใช้ NPAEs ทำให้ผู้ใช้งบการเงินมีความเชื่อมั่นใน ตัวนักบัญชีลดลง	2.01	2.22	1.75
5	NPAEs ทำให้นักบัญชีรู้สึกมีคุณค่าในตนเองลดลง	1.97	2.16	1.63

ความเห็นของผู้สอนวิชาชีพบัญชีที่มีต่อหลักสูตรการเรียนการสอนเมื่อมีการประกาศใช้ NPAEs

หากกล่าวถึงผลกระทบที่มีต่อหลักสูตรอาจารย์โดยส่วนใหญ่เห็นว่า การที่มี NPAEs เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรนั้นไม่ได้กระทบกับคุณภาพของหลักสูตรในภาพรวมเท่าที่การเรียนการสอนยังคงมุ่งไปที่ Full TFRS โดยการเรียนการสอนเนื้อหา NPAEs สามารถใช้จัดเป็นรายวิชาเฉพาะ สอดแทรกเนื้อหา สอดจนเห็นว่าควรจัดทดสอบความแตกต่างระหว่าง Full TFRS และ NPAEs กับนักศึกษาบ้าง แต่ไม่จำเป็นต้องจัดสอบเนื้อหาของ

NPAEs ออกมาเป็นการเฉพาะ ซึ่งในส่วนผลกระทบที่มีต่อหลักสูตรนี้ ผู้วิจัยพบว่าอาจารย์ที่สังกัดในส่วนภูมิภาคมีความรู้สึกรู้ว่าการประกาศใช้ NPAEs จะส่งผลกระทบต่อตนเองมากกว่าอาจารย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนสำคัญเป็นเพราะปัจจุบันสภาวิชาชีพบัญชีฯ ยังคงมีบทบาทน้อยกับการออกไปให้ความรู้ในมาตรฐานที่เปลี่ยนแปลงไปกับอาจารย์ในส่วนภูมิภาคหรือมีความถนัดน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการจนเป็นเหตุให้อาจารย์ในส่วนภูมิภาคขาดความชัดเจนในแนวทางและเกิดความกังวลใจในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน มากกว่าอาจารย์ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 3 แสดงระดับความเห็นของผู้สอนวิชาบัญชีที่มีต่อหลักสูตรการเรียนการสอน

ผลต่อหลักสูตรการเรียนการสอน		คะแนนความเห็นเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถาม		
		รวม	สังกัดมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร	สังกัดมหาวิทยาลัย ในต่างภาค
ผู้สอนเห็นด้วยมาก				
1	การที่หลักสูตรปริญญาตรีบัญชีมุ่งเน้นไปที่ Full TFRSs เป็นเรื่องที่เหมาะสม	3.94	4.28	3.52
2	การสอนเนื้อหา NPAEs ควรจัดทำเป็นรายวิชาเฉพาะ เช่น รายวิชาสัมมนาบัญชี เป็นต้น	3.65	3.52	3.76
3	การสอนเนื้อหา NPAEs ควรแทรกเข้าไปในทุกๆ รายวิชาที่มีเนื้อหา NPAEs เข้าไปเกี่ยวข้อง	3.63	3.52	4.04
4	ในชั้นปริญญาตรี ควรจัดให้มีการทดสอบความแตกต่างของ NPAEs กับ Full TFRSs และการนำไปใช้	3.43	3.32	3.58
ผู้สอนเห็นด้วยปานกลาง				
1	การประกาศใช้ NPAEs ควบคู่กับ Full TFRSs ทำให้ต้องใช้เวลาในการเรียนมากขึ้น	2.56	2.97	3.85
2	การปรับเปลี่ยนหลักสูตรให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง Full TFRSs และ NPAEs ทำให้ยาก	2.82	2.52	3.18
3	การประกาศใช้ NPAEs จะประสบปัญหาในกรณีบูรณาการกับรายวิชาอื่น เช่น การสอบบัญชี หรือการบัญชีอากร	2.60	2.48	2.76
4	ในชั้นปริญญาตรี ควรจัดให้มีการทดสอบความรู้ NPAEs เป็นการเฉพาะ	2.57	2.27	2.94
5	การประกาศใช้ NPAEs ควบคู่กับ Full TFRSs จะทำให้ประสบปัญหาในด้านการรับรู้คุณภาพหลักสูตรปริญญาตรีบัญชี	2.56	2.24	2.96

Downloaded from <http://www.cer.or.th>

ความเห็นของผู้สอนวิชาชีพซีที่มีต่อตัวผู้สอนเมื่อมีการประกาศใช้ NPAEs

ในส่วนของผลกระทบจากการประกาศใช้ NPAEs ที่มีต่อตัวผู้สอนนั้น ผู้สอนโดยส่วนใหญ่เห็นว่าการประกาศใช้ NPAEs ส่งผลกระทบต่อตนเองน้อย โดยยังคงถือว่าตนเองยังมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะสอน NPAEs และแยกแยะความแตกต่างจาก Full TFRSs ได้ ทว่าถ้าจำแนกผู้สอนออกเป็นสองกลุ่ม จะพบว่าผู้สอนที่สังกัดในเขตภูมิภาคมีความเห็นว่าตนเองได้รับผลกระทบจากการประกาศใช้ NPAEs มากกว่าอาจารย์ที่สังกัดอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่บ้างดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น และอาจารย์ในส่วนภูมิภาคมีความต้องการตำราที่สามารถอธิบายความต่างของ Full TFRSs และ NPAEs มากกว่าอาจารย์ในส่วนกรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบประเด็นสำคัญว่าจากเวทีในเขตภูมิภาคมีความประสงค์อยากที่จะสอน NPAEs ให้กับนักศึกษามากกว่า Full TFRSs สาเหตุเพราะผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ในเขตภูมิภาคมีโอกาสน้อยที่จะทำงานในบริษัทหรือกิจการขนาดเล็กที่ใช้มาตรฐาน NPAEs มากกว่ากิจการที่ใช้ Full TFRSs โดยมุมมองที่ว่าถ้าเรียนเพียง NPAEs ก็สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานจริงได้แล้ว ซึ่งอาจารย์ในต่างจังหวัดมีความประสงค์ที่อยากที่จะสอนมุ่งไปที่ Full TFRSs น้อยกว่าอาจารย์ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยที่อาจารย์ในเขตต่างจังหวัดก็ยังไม่รู้สึกพึงพอใจในตัวมาตรฐาน NPAEs มากกว่าอาจารย์ในเขตกรุงเทพมหานครที่เพียงพอใจในตัวมาตรฐาน Full TFRSs มากกว่าอย่างเห็นได้ชัด

ตารางที่ 4 แสดงระดับความเห็นของผู้สอนวิชาชีพซีที่มีต่อตัวผู้สอน

ผลต่อตัวผู้สอนวิชาชีพซี		ระดับความเห็นเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถาม		
		รวม	สังกัดมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร	สังกัดมหาวิทยาลัย ในเขตภูมิภาค
ผู้สอนเห็นด้วยปานกลาง				
1	ผู้สอนวิชาชีพซีขาดแคลนตำราที่อธิบายความแตกต่างของ Full TFRSs และ NPAEs ตลอดจนการนำไปใช้ซึ่งได้กล่าวไว้ อย่างถูกต้อง	2.98	2.66	3.38
ผู้สอนเห็นด้วยน้อย				
1	ผู้สอนวิชาชีพซีรู้สึกเป็นภาระที่จะสอนที่นำความรู้ของตนเอง ภายใต้สถานการณ์ที่ต้องเรียนทั้ง Full TFRSs และ NPAEs	2.59	2.78	2.35
2	ผู้สอนวิชาชีพซีไม่สามารถแยกประเด็น Full TFRSs และ NPAEs ออกจากกันได้อย่างถูกต้อง	2.42	2.33	2.54
3	ผู้สอนวิชาชีพซีไม่สามารถเข้าใจ NPAEs ได้อย่างถูกต้อง	2.31	2.35	2.27
4	ผู้สอนวิชาชีพซีขอเสนอโดยมุ่งไปที่เพียง NPAEs ภายใต้ สถานการณ์ที่ผู้เรียนจะไม่มีโอกาสได้นำ Full TFRSs ไปใช้ กับที่ปฏิบัติงานจริง	2.20	1.98	2.48

ความเห็นของผู้สอนวิชาชีพที่มีต่อตัวผู้เรียนเมื่อมีการประกาศใช้ NPAEs

สำหรับผลกระทบต่อตัวนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา นั้น ผู้สอนเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ในทำนองเดียวกันว่าการไม่

ให้ความสำคัญกับหลักการของ Full TFRSs จะทำให้นักศึกษาขาดทักษะในการประกอบวิชาชีพและค่อนข้างมั่นใจได้ยากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาคณะหนึ่ง ๆ จะสามารถเข้าใจได้ทั้ง Full TFRSs และ NPAEs เป็นอย่างดี

ตารางที่ 5 แสดงระดับความเห็นของผู้สอนวิชาชีพที่มีต่อตัวผู้เรียน

ผลต่อตัวผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา		คะแนนความเห็นเฉลี่ยที่ตอบแบบสอบถาม		
		รวม	สังกัดมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร	สังกัดมหาวิทยาลัย ในเขตภูมิภาค
ผู้สอนเห็นด้วยมาก				
1	การไม่ให้ความสำคัญกับหลักการ ของ Full TFRSs จะทำให้ผู้เรียนขาดทักษะในด้านวิชาชีพในอันที่จะประยุกต์แต่ละทฤษฎีเข้ากับข้อเท็จจริง	3.65	3.63	3.69
2	เป็นเรื่องยากที่จะมั่นใจได้ว่าผู้สำเร็จการศึกษาคณะหนึ่ง ๆ จะเข้าใจได้ทั้ง Full TFRSs และ NPAEs ควบคู่กันได้อย่างดี	3.52	3.28	3.80
ผู้สอนเห็นด้วยปานกลาง				
1	ภายใต้สถานการณ์ที่ผู้เรียนจะไม่ได้นำ Full TFRSs ไปใช้ในการประกอบวิชาชีพ ผู้เรียนจะให้ความสำคัญและสนใจ NPAEs มากกว่า	3.19	2.85	3.61
2	ผู้เรียนจะเกิดความสับสนในการแยกแยะระหว่าง Full TFRSs และ NPAEs	2.82	2.60	3.10

ความเห็นของผู้สอนวิชาชีพที่มีต่อบทบาทสภาวิชาชีพบัญชี

ท้ายที่สุด คือ ความเห็นของอาจารย์ที่มีต่อบทบาทของสภาวิชาชีพบัญชี โดยส่วนใหญ่พบว่าในปัจจุบันสภาวิชาชีพบัญชี มีบทบาทน้อยมากกับวงการการศึกษาวิชาชีพ แต่อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามก็ไม่สนับสนุนให้สภาวิชาชีพบัญชี เข้ามามีบทบาทต่อการเรียนการสอนในอนาคต ไม่ว่าจะ

จะเป็นการจัดให้มีคณะทำงานติดตามคุณภาพการเรียนการสอนตามหลักสูตร ตลอดจนควบคุมคุณภาพตัวผู้สอนวิชาชีพเองโดยผ่านทาง การกำหนดให้มาขึ้นทะเบียนเก็บชั่วโมงพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง (CPD) ทว่าเป็นที่น่าสังเกตว่าอาจารย์ที่สังกัดอยู่ในเขตภูมิภาคมีแนวโน้มที่จะตอบรับการเข้าไปมีบทบาทของสภาวิชาชีพบัญชี มากกว่าอาจารย์ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 6 แสดงระดับความเห็นของผู้สอนวิชาบัญชีที่มีต่อบทบาทสภาวิชาชีพบัญชี

บทบาทสภาวิชาชีพบัญชีฯ		คะแนนความเห็นเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถาม		
		รวม	สังกัดมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร	สังกัดมหาวิทยาลัย ในเขตภูมิภาค
ผู้สอนเห็นด้วยมาก				
1	สภาวิชาชีพบัญชีฯ ไม่ได้ให้ความสำคัญกับผู้สอนวิชาบัญชีเท่าที่ควร	3.46	3.33	3.62
ผู้สอนเห็นด้วยปานกลาง				
1	สภาวิชาชีพบัญชีฯ ควรตั้งคณะทำงานเพื่อติดตามว่าการเรียนการสอนบัญชีในแต่ละมหาวิทยาลัยเป็นไปตามที่ระบุไว้ในคำอธิบายแต่ละรายวิชาหรือไม่	3.01	2.82	3.25
2	สภาวิชาชีพบัญชีฯ ควรกำหนดให้ผู้สอนวิชาบัญชีต้องอบรมเก็บชั่วโมงพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง (CPD)	2.87	2.39	3.46
3	สภาวิชาชีพบัญชีฯ ควรออกระเบียบให้ผู้สอนวิชาบัญชีต้องมาขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชีฯ ในอันที่จะสามารถควบคุมคุณภาพของตัวผู้สอนได้	2.77	2.31	3.34
4	สภาวิชาชีพบัญชีฯ ควรกำหนดให้ผู้สอนวิชาบัญชีต้องผ่านกรรทสอบความรู้ความสามารถในด้านมาตรฐานการบัญชีในช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่ๆ	2.65	2.25	3.14

ข้อเสนอแนะ

1. สภาวิชาชีพบัญชีฯ ในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลควรมีบทบาทในการควบคุมคุณภาพของผู้สอนมากขึ้น เนื่องจากทัศนคติของผู้สอนในงานวิจัยฉบับนี้ชี้ให้เห็นว่าผู้สอนเองไม่ได้ยอมรับว่าตนเองจะตั้งเป้าประสบปัญหาในด้านความรู้ความสามารถทางบัญชี ทว่าผู้สอนก็ยังคงไม่รู้สึกรว่าเป็นภาระในการติดตามความเปลี่ยนแปลงในตัวมาตรฐานการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชีฯ จึงควรใช้โอกาสในการเข้าไปจัดอบรมสัมมนาหรือความรู้กับผู้สอนที่พร้อมจะยอมรับ

ความรู้และทฤษฎีใหม่ ๆ ซึ่งการเข้าไปของสภาวิชาชีพบัญชีฯ ไม่ควรเข้าไปในลักษณะบังคับให้ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดใด ๆ เป็นแต่เพียงเข้าไปเพื่ออบรมให้ความรู้เท่านั้น

2. ควรจัดให้มีคู่มือการสอนวิชาบัญชีที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในทุก ๆ มหาวิทยาลัย เนื่องจากการตีความมาตรฐานแต่ละฉบับค่อนข้างยากและซับซ้อน จึงมีความเสี่ยงสูงมากที่จะทำให้ผู้สอนแต่ละคนมีความเข้าใจที่แตกต่างกันและถ่ายทอดให้กับผู้เรียนได้อย่างไม่ถูกต้อง

บรรณานุกรม

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, มาตรฐานการรายงาน
ทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, มาตรฐานการศึกษา
ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, แม่บทการบัญชี
(ปรับปรุง 2552)

Accounting Standards Boards of Canada (AcSB).
(2006). Strategic Plan for the Direction of
Accounting Standards. Retrieved October
20, 2011, from [http://www.iasplus.com/en/
jurisdictions/americas/country99](http://www.iasplus.com/en/jurisdictions/americas/country99)

Bruce R. (2011). Africa embraces IFRSs. Retrieved
October 26, 2011, from [http://www.ifrs.org/
Features/Africa+embraces+IFRSs.htm](http://www.ifrs.org/Features/Africa+embraces+IFRSs.htm)

Herman N. (2010). IFRS for SMEs : Not for American
Private Companies. Retrieved October 24, 2011,
from [http://www.fasb.org/cs/BlobServer?blobcol=
urldata&blobtable=MungoBlobs&blobkey=id&
blobwhere=1175820950183&blobheader=applica
tion%2Fpdf](http://www.fasb.org/cs/BlobServer?blobcol=urldata&blobtable=MungoBlobs&blobkey=id&blobwhere=1175820950183&blobheader=application%2Fpdf)

Martin R. (2005). The Impact of IFRS on SMEs. Retrieved
October 26, 2011, from [http://www2.accaglobal.
com/members/publications/accounting_bu
siness/
archive_by_topic/financial_reporting/2005/956314](http://www2.accaglobal.com/members/publications/accounting_business/archive_by_topic/financial_reporting/2005/956314)

JAF

Download จากวารสารวิชาชีพบัญชี